

Structuurrapport & profielschets

Leeropdracht Algemeen belastingrecht (0,8-1,0 fte)

mei 2023

Inhoud

1. Inleiding
2. Plaats van de leeropdracht binnen de UvA
3. De sectie Belastingrecht
4. Het vakgebied van de leeropdracht
5. Werkzaamheden m.b.t. onderzoek, onderwijs valorisatie en bestuur
6. Profiel van de aan te trekken hoogleraar

1. Inleiding

Deze profielschets heeft betrekking op de nieuw te creëren leeropdracht Algemeen belastingrecht aan de UvA. Het gaat om een aanstelling voor 30-38 uur per week.

2. Plaats van de leeropdracht binnen de UvA

De leeropdracht Algemeen belastingrecht is ondergebracht bij de Faculteit der Rechtsgeleerdheid (FdR) van de UvA, in het bijzonder bij de sectie Belastingrecht. Deze sectie maakt – samen met de secties Staats- en bestuursrecht, Strafrecht en Gezondheidsrecht – deel uit van de afdeling Publiekrecht.

Het onderwijs en onderzoek in de sectie belastingrecht vinden plaats tegen de achtergrond en mede ter uitvoering van het Facultair Strategisch Plan, het [Instellingsplan 2021-2026](#) en de [UvA Onderwijs- en Onderzoeksvisie](#).

Maatschappelijke relevantie is een belangrijk onderdeel van onderzoek en onderwijs aan de UvA. De maatschappelijke relevantie van belastingen en daarmee van het belastingrecht is evident. Het werkterrein van de sectie belastingrecht en de leeropdracht Algemeen belastingrecht passen daarmee naadloos in de ambities van de universiteit.

3. De sectie Belastingrecht

Binnen de sectie Belastingrecht bestaan thans vijf gewone hoogleraar posities (deeltijd) en twee bijzondere leerstoelen (deeltijd), alle op het terrein van het belastingrecht.

- prof. dr. R.P.C. Cornelisse (gewone leerstoel belastingrecht; 0,1 fte)
- prof. dr. S.C.W. Douma (gewone leerstoel internationaal en Europees formeel belastingrecht; 0,4 fte)
- prof. dr. M.E. van Hilten (bijzondere leerstoel kostprijsverhogende belastingen; 0,1 fte)
- prof. dr. O.C.R. Marres (gewone leerstoel fiscale grondslagbescherming; 0,4 fte)
- prof. dr. D.M. Smit (bijzondere leerstoel belastingheffing digitale economie; 0,4 fte)
- prof. dr. D.M. Weber (gewone leerstoel Europese ondernemingsbelastingen; 0,6 fte)
- prof. dr. S. van Weeghel (gewone leerstoel internationaal belastingrecht; 0,2 fte)

De sectie bestaat verder uit een UHD, UD's, docenten en promovendi.

De sectie verzorgt onderwijs in drie opleidingen: een bachelor fiscaal recht, een master fiscaal recht met twee afzonderlijke tracks (Nederlands belastingrecht en internationaal en Europees belastingrecht) en een Engelstalige, niet publiek bekostigde master (*Advanced*

LL.M.) International Tax Law: Policy, Principles and Practice. ~~verzorgd~~. Hiernaast verzorgt de sectie ook een minor fiscaal recht in de bacheloropleiding.

Het onderzoek van de sectie is ondergebracht in het *Amsterdam Centre for Tax Law* (ACTL), welk instituut ook een levendig programma aanbiedt van conferenties en seminars.

Het ACTL is een onderzoekscentrum waarin ruim 26 medewerkers, grotendeels werkzaam in deeltijd, onderzoek verrichten. Het ACTL werkt samen met een aantal buitenlandse universiteiten.¹

De sectie Belastingrecht bestaat uit een groep enthousiaste wetenschappers die op zoek is naar de verbinding tussen onderzoek en onderwijs en naar de verbinding met de rechtspraak. Op een enkele uitzondering na zijn de medewerkers in deeltijd werkzaam. De deeltijdmedewerkers zijn doorgaans tevens verbonden aan een advocatenkantoor, een belastingadvieskantoor, het ministerie van Financiën of de belastingdienst, dan wel tevens werkzaam in de rechterlijke macht. De aanstelling bij de sectie belastingrecht is doorgaans klein en er is een aantal zogenoemde nulaanstellingen.

Deze samenstelling van de sectie komt professionele diversiteit ten goede en is, door de praktijkervaring van medewerkers, aantrekkelijk voor studenten, maar heeft ook nadelen. Het risico bestaat dat er onvoldoende aandacht is voor de studenten, coherentie in de sectie is niet vanzelfsprekend en voorts is er toenemende maatschappelijke kritiek op te grote afhankelijkheid van wetenschappers die ook elders een dienstbetrekking vervullen. Dit zou er, aldus de kritiek, onder meer toe leiden dat sommige fiscale onderwerpen in het onderwijs en onderzoek onvoldoende aan bod komen.

Hoewel de sectie belastingrecht met het grote aantal deeltijdmedewerkers zich nationaal en internationaal een stevige positie heeft verworven op het gebied van onderwijs en onderzoek acht de FdR het wenselijk dat in de komende jaren de verhouding tussen voltijds- en deeltijdmedewerkers, althans tussen degenen voor wie de universitaire aanstelling de hoofdfunctie is en voor wie die aanstelling een nevenfunctie is, wijziging ondergaat: meer universitaire hoofdfuncties en minder nevenfuncties. Dit betekent overigens niet dat de faculteit geen oog heeft voor de uitstekende prestaties en de meerwaarde, zowel in het onderwijs als het onderzoek, van de medewerkers die elders hun hoofdfunctie bekleden.

¹ Het ACTL is een van de oprichters van GREIT (Group for research on European and International Taxation). In dat verband wordt nauw samengewerkt met de Universidade de Lisboa (Portugal), Lunds Universitet (Zweden), de Wirtschaftsuniversität Wien (Oostenrijk) en de Università degli studi di Salerno (Italië). Andere Universiteiten die participeren in GREIT zijn het European University Institute in Fiesole (Italië); de Johannes Kepler Universität Linz (Oostenrijk), het Centro de Estudios Europeos IE en de IE Law School, Madrid (Spanje), de Westfälische Wilhelms-universität Münster (Duitsland) en Cadiz University (Spanje). Buiten de Europese Unie wordt samengewerkt met FGV Rio (Brazilië), de Financial University of Moscow (Rusland), de Malaysian Tax Academy (Maleisië), de Universidad del Rosario (Colombia) en Universidad Nacional Autónoma de México (UNAM). Het ACTL is de oprichter van de 'Global Tax Conference Project', waarin sinds 2016 wordt samengewerkt met New York University, IBDT/University of São Paulo en het China International Tax Center van de Central University of Finance and Economics in Beijing.

In de loop der jaren is in het onderzoek (en in zekere mate ook in het onderwijs) bij de sectie Belastingrecht de nadruk komen te liggen op belastingheffing van ondernemingen. Die ontwikkeling is begrijpelijk, omdat, hoewel winstbelastingen een relatief klein deel van de belastingopbrengst uitmaken, de maatschappelijke aandacht (van o.m. regeringen, niet-gouvernementele organisaties, burgers) disproportioneel naar deze belasting uitgaat. Ook moet niet uit het oog worden verloren dat op de arbeidsmarkt – belangrijk voor onze studenten – afgestudeerde fiscaal-juristen en -economen veelal een betere uitgangspositie hebben indien zij een goed begrip hebben van belastingheffing van ondernemingen (met inbegrip van kostprijsverhogende belastingen, loonheffingen en andere ondernemingsgerelateerde belastingen).

Niettemin acht de sectie Belastingrecht het belangrijk in de komende jaren zowel in het onderwijs als in het onderzoek het werkkterrein te verbreden.¹ Belastingheffing van en rechtsbescherming voor burgers zullen meer aandacht krijgen, evenals ‘nieuwe’ belastingen die beogen het gedrag van burgers en ondernemingen te beïnvloeden (bijvoorbeeld belasting op CO2 uitstoot, belasting op het gebruik van plastic, vlees, et cetera). Vragen over inzet van belastingrecht ten aanzien van duurzaamheid, ongelijkheid, vergrijzing, en meer algemeen publieke belangen van de overheid/samenleving zullen meer aandacht krijgen. Ook streeft de sectie naar meer interdisciplinair onderzoek, zowel binnen de FdR als daarbuiten.

De sectie is op zoek naar een enthousiaste hoogleraar Algemeen belastingrecht die wil bijdragen aan de ambities van de sectie.

4. Het vakgebied van de leeropdracht

Het onderzoek en onderwijs van de beoogde hoogleraar bestrijkt het gehele belastingrecht. De sectie Belastingrecht begrijpt goed dat dit vrijwel onmogelijk is, maar de wens is dat de beoogde hoogleraar naast zijn of haar specialisme (bij voorkeur niet belastingheffing van ondernemingen) een goed overzicht heeft van het gehele rechtsgebied, inclusief de internationale dimensies daarvan, alsmede van de mogelijkheden tot interdisciplinaire samenwerking.

Voor de invulling van de vacature zijn wij op zoek naar een kandidaat met een uitstekende wetenschappelijke staat van dienst op het gebied van het belastingrecht, met aantoonbare belangstelling voor de verbinding met andere rechtsgebieden. Vanwege het belang van het belastingrecht voor de UvA-brede onderzoeksagenda is het wenselijk dat de hoogleraar interdisciplinair kan werken en samenwerken.

¹ Op dit moment verbreedt het ACTL haar aandacht door in het CPT-project (Tax system of a Cashless-, Platform- and Technology-driven Society) in samenwerking met bedrijfsleven, universiteiten en overheden, (interdisciplinair) onderzoek te doen naar en onderwijs te geven over de uitdagingen die een steeds meer digitaliserende samenleving meebrengt zowel voor de belastingheffing als voor de rechtsbescherming van de burgers.

De disciplinaire achtergrond van de kandidaat hoeft niet persé een juridische te zijn. Hij zal moeten aansluiten bij de onderzoeks- en onderwijsprioriteiten van de sectie. De kandidaat dient een proefschrift te hebben op het gebied van fiscaliteit. Kandidaten met een andere wetenschappelijke achtergrond dan een juridische, dienen aantoonbare affiniteit met het recht te hebben.

5. Werkzaamheden m.b.t. onderzoek, onderwijs, valorisatie en bestuur

De aan te stellen hoogleraar zal in beginsel een verhouding onderwijs-onderzoek-bestuur hebben van 40-35-25%.

a. Beschrijving van het vanuit de leeropdracht te verrichten onderzoek.

Het onderzoek van de beoogde hoogleraar heeft betrekking op het gehele belastingrecht c.q. - in het licht van de ambities van de sectie - belangrijke deelgebieden daarvan. Ook herziening van het gehele belastingstelsel tegen de achtergrond van een sterk veranderende maatschappij, een versnipperd politiek krachtenveld, uitdagingen op het gebied van rechtvaardigheid en duurzaamheid, zorgwekkende economische en geopolitieke omstandigheden en verlies van fiscale soevereiniteit, behoort tot de onderzoeksagenda.

De aan te trekken hoogleraar heeft de capaciteiten om (UvA-breed en daarbuiten) interdisciplinair samen te werken. Verder is het van belang dat de aan te trekken hoogleraar werfkracht heeft om tweede en derde geldstroomonderzoek te genereren.

De beoogde hoogleraar zal een belangrijke rol spelen in het verder ontwikkelen van de onderzoeksstrategie en -visie van de sectie Belastingrecht en samen met de directeur ACTL verantwoordelijk zijn voor het onderzoek binnen de sectie.

b. Beschrijving van het vanuit de leeropdracht te ontwikkelen en verzorgen onderwijs.

De ervaringen tijdens en na de coronapandemie, de toegenomen digitalisering van de maatschappij, alsmede veranderende studievoorkeuren van de studenten nopen tot vernieuwing in het onderwijs. De aan te trekken hoogleraar vervult een leidende rol bij het ontwikkelen van nieuwe onderwijsmethoden en stimuleert de medewerkers van de sectie belastingrecht tot het zoeken naar optimalisatie van het onderwijs.

De aan te trekken hoogleraar zal in samenwerking met het dagelijks bestuur van de sectie Belastingrecht en de andere hoogleraren het curriculum, zowel in de minor, bachelor als in de masterfase evalueren, en waar dat wenselijk is aanpassen, zulks in het licht van de hiervoor geformuleerde ambities van de sectie.

De hoogleraar Algemeen belastingrecht verzorgt vanzelfsprekend ook zelf onderwijs in de minor c.q. de bachelor- en masterprogramma's.

c. Beschrijving van ten behoeve van valorisatie uit te voeren werkzaamheden.

De maatschappelijke verantwoordelijkheid van de UvA en de FdR vraagt dat onderwijs en onderzoek impact hebben op de complexe vragen waar onze samenleving voor staat. De nieuwe hoogleraar draagt bij aan de impact van onderwijs en onderzoek op het gebied van het belastingrecht. Waar relevant wordt dit gedaan door het samen met maatschappelijke partners opzetten en uitvoeren van onderzoek, ook in interdisciplinair verband.

d. Beschrijving van de uit te voeren bestuurlijke werkzaamheden

De te benoemen hoogleraar zal leidinggeven aan de sectie Belastingrecht en voorzitter zijn van het dagelijks bestuur van de sectie (die daarnaast bestaat uit de directeuren van het ACTL, de *Advanced LL.M.* en de fiscale bachelor- en masteropleidingen).

Zoals hiervoor genoemd, zijn in de sectie Belastingrecht overwegend medewerkers in deeltijd werkzaam, veelal met kleine aanstellingen. Dit vraagt van de voorzitter van de sectie een extra inspanning om de coherentie van de groep en de collegialiteit en samenwerking te bevorderen. De te benoemen hoogleraar streeft ernaar op de middellange termijn meer medewerkers aan te trekken voor wie de aanstelling bij de UvA de hoofdfunctie is.

De afdeling Publiekrecht bestaat verder uit de sectie Staats- en bestuursrecht, de sectie Strafrecht en de sectie Gezondheidsrecht. Het afdelingsvoorzitterschap rouleert. Dit betekent dat de nieuw te benoemen hoogleraar ook leiderschapskwaliteiten dient te hebben en deze ook verder wenst te ontwikkelen. In het dagelijks bestuur van de afdeling Publiekrecht staat collegialiteit centraal. Er is een open en transparante sfeer, resulterend in een veilige en collegiale werkomgeving.

6. Profiel van de aan te trekken hoogleraar

De aan te trekken hoogleraar:

- heeft een inspirerende visie op (de verbinding tussen) het onderwijs en onderzoek op het gebied van belastingrecht, kan die visie goed overbrengen, kan van daaruit bijdragen aan de verdere ontwikkeling en uitbouw van het onderwijs en onderzoek op het terrein van belastingrecht en heeft de potentie om het vakgebied voor een breed publiek helder uiteen te zetten;
- is gepromoveerd op het terrein van fiscaliteit, doet op het terrein van het belastingrecht gezaghebbend en vernieuwend onderzoek en heeft de ambitie dit te verbinden met andere rechtsgebieden, het onderwijs en de rechtspraak;
- is in staat tot het geven van inspirerend belastingrechtelijk onderwijs;
- heeft bij voorkeur ervaring met het opzetten en het ontwikkelen van (interdisciplinaire) onderzoeksprojecten en –programma's en is in staat tweede en derde geldstroomonderzoek te genereren en te begeleiden;

- heeft bij voorkeur ervaring met het in samenwerking met externe partijen opzetten van onderzoek en het verrichten van activiteiten die zijn gericht op het realiseren van maatschappelijke impact.
- heeft uitstekende didactische kwaliteiten (beschikt over een BKO of SKO, of is bereid dat te halen) en heeft affiniteit met het geven van activerend academisch onderwijs;
- heeft ervaring met het begeleiden van promovendi dan wel is bereid om zich op dit punt te ontwikkelen;
- is (of heeft de potentie om zich te ontwikkelen tot) een verbindend leider, heeft uitstekende contactuele eigenschappen en plezier in het samenwerken in teamverband.

Indien zich kandidaten melden die nog niet volledig voldoen aan de profielschets, maar wel in staat worden geacht zich verder te ontwikkelen, behoort benoeming tot universitair hoofddocent met uitzicht op een benoeming tot hoogleraar tot de mogelijkheden.